

DVANAESTA SJEDNICA CENTRALNOG KOMITETA SKH

AKCIONI PROGRAM SAVEZA KOMUNISTA HRVATSKE NA PITANJIMA DALJNJEG RAZVOJA DRUŠTVENO- -EKONOMSKIH ODNOSA U POLJOPRIVREDI

U poslijeratnom razvoju poljoprivrede postignuti su krupni rezultati. Razvoj poljoprivrede u Jugoslaviji i SR Hrvatskoj od 1955. do danas bilježi stalan uspon, posebno u društveno organiziranoj proizvodnji, što je u prvom redu rezultat napora svih organiziranih socijalističkih snaga u bici za nove odnose u poljoprivredi. Poseban impuls promjenama u dostignutom stupnju samoupravne organiziranosti i društveno-ekonomskih odnosa u poljoprivredi dat je donošenjem novog Ustava, Zakona o udruženom radu i drugih sistemskih zakona, konkretnije razrađenih u brojnim samoupravnim aktima, sporazumima i dogovorima svih oblika organiziranosti udruženog rada u poljoprivredi. Na taj su način stvoreni uvjeti za razvoj novih društvenih odnosa, a ujedno je razvijen i unaprijeđen politički sistem socijalističke samoupravne demokracije na delegatskim osnovama.

Međutim, pored značajnih uspjeha u poslijeratnom razvoju u posljednje vrijeme u razvoju poljoprivrede dolazi do određenih slabosti, kao što je stagnacija proizvodnje i proizvodnosti rada, a dolazi do zastoja u primjeni Zakona o udruženom radu. Unutar agrosistema i šire u društvu prisutne su različite ocjene o razvoju proizvodnje i proizvodnih odnosa u poljoprivredi. To izaziva i određene razlike i teškoće u definiranju društveno-ekonomskih mjera što ih treba poduzimati za daljnji uspješan razvoj poljoprivrede. Uzroci postojećeg stanja dobrim dijelom proizlaze iz nedosljednog provođenja sistemskih zakona i neodgovarajućih mjera teškoće ekonomske politike, što je otežavalo brži razvoj samoupravnih i dohodovnih odnosa.

Međutim, osnovni se problemi nalaze u postojećoj niskoj proizvodnosti rada i niskom dohotku u organizacijama udruženog rada agrosistema. Postojeći planovi razvoja poljoprivrede ne predstavljaju bitniju promjenu ukupnih društveno-ekonomskih odnosa i na toj osnovi bitnije povećanje dohotka po zaposlenom. Nedovoljno se sagledavaju i krupne socijalno-ekonomske promjene na selu, koje otvaraju nove mogućnosti razvoja društvenog sektora i udruživanja sredstava i rada individualnih poljoprivrednika na novim osnovama. Zbog toga je Centralni komitet SK Hrvatske analizirao osnovna idejno-politička i društveno-ekonomska pitanja razvoja agrosistema.

Za prevladavanje sadašnjeg stanja u poljoprivredi od izuzetnog je značenja dosljedna primjena koncepcije udruživanja rada i sredstava na zajedničkom prihodu i zajedničkom dohotku, a udruživanje rada i sredstava može se ubrzati samo takvim programima koji se zasnivaju na visokoj proizvodnosti rada, kao i na visokom dohotku po zaposlenom.

Polazeći od tako razrađene koncepcije u materijalu »Aktualna pitanja razvoja samoupravnih društveno-ekonomskih odnosa u proizvodnji hrane u SR Hrvatskoj«, što je pripremljen za sjednicu CK SKH, prethodne rasprave na sjednici Predsjedništva CK SKH, referata Milutina Baltića i rasprave na sjednici CK SKH, kao i šire aktivnosti u provođenju mjera društveno-ekonomske stabilizacije, Centralni komitet prihvaća »Akcioni program Saveza komunista na pitanjima daljnjeg razvoja društveno-ekonomskih odnosa u poljoprivredi«.

Ovaj će program biti polazna osnova aktivnosti Saveza komunista u svim društveno-političkim organizacijama i zajednicama, organizacijama udruženog rada agroindustrije i njihovim asocijacijama, mjesnim i interesnim zajednicama. Obaveza je svih organizacija Saveza komunista u navedenim institucijama da djeluju na provođenje Akcionog programa, i to tako da ga razrade i konkretiziraju u vlastitim sredinama. Predsjedništvo CK SKH, predsjedništva općinskih i konferencija CK SKH, predsjedništvo općinskih i konferencija SKH zajednica općina kontinuirano će pratiti realizaciju ovog programa.

Udruživanje rada i sredstava na principima zajedničkog prihoda i zajedničkog dohotka

1

Za daljnji razvoj agroindustrijskog kompleksa od izuzetnog je značenja borba komunista u svim sredstvima za dosljednu primjenu koncepcije udruživanja rada i sredstava na principima zajedničkog prihoda i zajedničkog dohotka. To je nužno činiti na takvim programima razvoja koji se zasnivaju na visokoj proizvodnosti rada i na visokom dohotku po zaposlenom, kao i u odnosu na korištena proizvodna i poslovna sredstva, što zahtijeva od komunista da se zauzmu za planiranje i ostvarenje visokog dohotka po zaposlenom, a time i za odgovarajući visoki osobni dohodak. Ostvarivanje visokog prinosa i dohotka po hektaru uvjet je koji radnici zadruga, kombinata, prehrambene i druge prerađivačke, kemijske i farmaceutske industrije, kao i trgovine, omogućuje da u svom interesu ubrzaju proces udruživanja zemljišta individualnih proizvođača.

Planiranje i ostvarivanje visokog dohotka po zaposlenom moguće je realizirati: znatnijim povećanjem prinosa osnovnih ratarskih kultura, uvođenjem dviju žetvi i korištenjem nusprodukata biljne proizvodnje za stočarstvo, te oslobađajući dio površina za intenzivnu proizvodnju navodnjavanjem (povrće, voće, grožđe, sjemenarstvo i ljekovito bilje); razvojem modernog govedarstva, svinjogojstva, peradarstva i drugih grana stočarstva, kao i slatkovodnog i morskog ribarstva, u skladu sa sirovinskom osnovom; racionalnijim razvojem i korištenjem prerađivačkih pogona; razvojem nepoljoprivrednih proizvodnji na kojima će se na višem dohotku i osobnom dohotku zapošljavati radnici čiji je rad ušteđen modernizacijom primarne poljoprivredne proizvodnje.

Ostvarivanje visokog dohotka po zaposlenom osnovni je motiv za šire udruživanje individualnih proizvođača i njihovog zemljišta. Time bi se ujedno otvorio proces za šire udruživanje rada i sredstava radi daljeg jačanja njihove materijalne osnove, ostvarivanja zajedničkih potreba i višeg osobnog standarda.

Samoupravno planiranje razvoja agroindustrijskog kompleksa

2

U izradi i donošenju novog srednjoročnog plana privrednog i društvenog razvoja SR Hrvatske, kao i planova svih društveno-političkih zajednica i organizacija udruženog rada, Savez komunista mora se izboriti za takvo koncipiranje i planiranje razvoja poljoprivrede koje će polaziti od visokog dohotka po zaposlenom i od takvih bilanci koje će usklađivati proizvodnju hrane s potrošnjom na jedinstvenom jugoslavenskom tržištu i otvarati prostor za organiziranu izveznu ekspanziju. Povećanje proizvodnje hrane i jačanje odgovarajućih materijalnih preduvjeta te proizvodnje treba biti jedan od najvažnijih planskih zadataka.

Sistem samoupravnog planiranja agrosistema moguće je uspješno ostvariti ukoliko u njemu ravnopravno sudjeluju organizirani potrošači (vojska, bolnice, društvena prehrana), turistička privreda, industrija koja prerađuje sirovine iz poljoprivrede, proizvodi strojeve, opremu i reprodukcioni materijal za poljoprivredu, trgovina te potrošači putem savjeta i vijeća potrošača.

Savez komunista i druge društveno-političke organizacije, te delegatska tijela, moraju se izboriti za takav princip samoupravnog sporazumijevanja i društvenog dogovaranja o planskom razvoju agroindustrijskog kompleksa koji će polaziti od zajedničke proizvodnje i zajedničkog ulaganja svih zainteresiranih u proizvodnji hrane i sirovina, i to na principu zajedničkog prihoda i dohotka

Dohodovni pristup u donošenju novih zakona i mjera ekonomske politike

3

Kod donošenja novih zakona i mjera ekonomske politike u agraru, delegatska tijela moraju također polaziti od takvog dohodovnog pristupa.

Zakon o zemljištu, koji je pred donošenjem u Saboru, i program mjera zemljišne politike u agraru, delegatska tijela moraju također polaziti od takvog dohodovnog pristupa.

Zakon o zemljištu, koji je pred donošenjem u Saboru, i program mjera zemljišne politike u SR Hrvatskoj za razdoblje 1981 — 1985. godine trebaju poticati udruženi rad i društveno-političke zajednice na što efikasnije korištenje zemljišta.

U svim općinama i društveno-političkim organizacijama, te mjesnim zajednicama treba na osnovi ovog zakona, a u okviru mjera ekonomske stabilizacije, donijeti programe obrade neobrađene zemlje i pokrenuti širu društvenu aktivnost na udruživanju zemlje poljoprivrednika, i to na programima proizvodnje hrane koji osiguravaju visok dohodak za sudionike u udruživanju.

Udruživanje i obradu zemljišta ostarjelih poljoprivrednika treba povezati s rješavanjem njihove socijalne sigurnosti. Umjesto isključive orijentacije na otkup njihove zemlje (čega će, prirodno, i dalje biti), težište politike kombinata, zadruga i drugih korisnika zemljišta tih poljoprivrednika treba biti na organiziranju moderne proizvodnje, koja će vlasnicima moći osigurati dugoročnu realnu naknadu za njihovu zemlju. Zbog zajedničkog interesa, programe razvoja poljoprivrede također treba uskladiti s programima razvoja vodoprivrede, elektroprivrede, izgradnje komunikacija, te ostale infrastrukture.

U programima komasacija i melioracija na društvenim i individualnim površinama, uređenju slivova pojedinih rijeka i uređenju zemljišta, treba polaziti od zajedničkih programa proizvodnje koji na osnovi visokog dohotka otvaraju interes za zajedničku modernu obradu komasiranih površina i omogućuju vraćanje uloženi sredstava. U tu se aktivnost, pored kombinata i zadruga treba uključiti i prehrambena industrija, trgovina i drugi zainteresirani.

Savez komunista treba se izboriti za izdvajanje rente iz dohotka OUR-a i njezino usmjeravanje u proširenu reprodukciju, prije svega za širenje društvenih površina i uređenje zemljišta. Društvenom akcijom treba osigurati da se renta s udruženog zemljišta realno isplaćuje vlasnicima zemljišta i da tako potiče širenje udruženih površina.

U investicionoj politici SK će se zalagati da prednost imaju oni programi koji se zasnivaju na visokoj produktivnosti rada i visokog dohotka, i to na bazi udruživanja sredstava. Takve programe treba pridržavati i putem sredstava udruženog rada u bankama, s težištem na ulaganju u primarnu proizvodnju, koja zaostaje iza kapaciteta prehrambene industrije. U prehrambenoj industriji treba razvijati nove proizvodnje koje će obogatiti tržište širokom lepezom industrijski proizvedene hrane i time racionalnije koristiti poljoprivredne proizvode kao sirovinu.

U daljnjoj društvenoj aktivnosti na problemima cijena, treba polaziti od realnih pariteta unutar poljoprivrede i u odnosu na druge grane privrede i od temeljnih opredjeljenja kojima je cilj napuštanje administrativnog reguliranja cijena. Tako bi zakonitosti tržišta više došle do izražaja, a politika cijena bila bi u funkciji uspostavljanja dohodovnih odnosa unutar udruženog rada agrokompleksa i sa sferom potrošnje.

U raspodjeli čistog dohotka Savez komunista i organizacije sindikata zauzimat će se da radnici koji ostvare veći dohodak od radnika drugih osnovnih organizacija, a rade na jednakim proizvodima i u sličnim uvjetima — ostvare i veći osobni dohodak.

Zajedničko planiranje i organiziranje proizvodnje

4

Potrošači i drugi korisnici poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, (prehrambena industrija, gradovi, vojska, turistička privreda i izvoznici) trebaju zajednički planirati i organizirati proizvodnju potrebnih proizvoda za stabilno pokriće svoje potrošnje i svojih potreba mijenjajući postepeno stare navike i klasičan način prehrane. Tom zadatku treba pristupiti znat-

no prije početka procesa proizvodnje. Na osnovi samoupravnog sporazumijevanja između osnovnih organizacija proizvođača, prerađivača i potrošača hrane potrebno je organizirati proizvodnju zajedničkih proizvoda i unaprijed utvrđivati uvjete proizvodnje i prometa, te raspodjelu zajedničkog prihoda i dohotka.

Neophodno je da sudionici u proizvodnji i potrošnji hrane i organizacije materijalnih rezervi u društveno-političkim zajednicama — od komune do federacije, pristupe utvrđivanju potrebnih rezervi za pojedine poljoprivredne proizvode, kao i da utvrde način i uvjete za proizvodnju tih količina proizvoda. Materijalne rezerve hrane potrebno je uspostaviti kao zajedničke rezerve zainteresiranih korisnika i proizvođača hrane, čiji se interesi usklađuju i ostvaruju na nivou društveno-političkih zajednica.

U gradovima i velikim potrošačkim centrima treba obavezati i osposobiti trgovinu da uspostavi samouslužne linije za svježe voće, povrće i konfekcionirano i pakovano meso i ribu. Takva trgovina jedan je od preduvjeta za organiziranje tih proizvodnji na industrijskim osnovama.

Pored organiziranja proizvodnje hrane koja će osigurati osnovne količine za opskrbu potrošača, potrebno je održavati i poticati dodatnu prodaju poljoprivrednih proizvoda na tržnicama od strane individualnih proizvođača. To će pridonositi boljoj opskrbljenosti potrošača, a i sprečavati mogući monopol na tržištu.

Dohodovno povezivanje radnika primarne poljoprivredne proizvodnje i prerađivačke industrije

5

Radi ostvarivanja maksimalne proizvodnosti rada i dohotka radnika u prehrambenoj industriji, neophodno je da se dohodovno povezuju radnici primarne poljoprivredne proizvodnje i prerađivači industrije, jer će tako stvarati sve veće mogućnosti za serijsku i racionalnu proizvodnju hrane i optimalno korištenje kapaciteta prehrambene industrije.

Industrijska proizvodnja, dorada i prerada hrane, treba se razvijati na osnovi visoke produktivnosti rada svake faze proizvodnje i prerade hrane, i to na zajedničkom prihodu i dohotku između svih sudionika proizvodnje, prerade i prometa hrane. Zbog toga je nužno napuštati dosadašnje kupoprodajne odnose između prehrambene industrije i primarne proizvodnje te prodaje za neposrednu potrošnju i organizirati zajedničku industrijsku proizvodnju, koja će po cijenama i kvaliteti biti prihvatljiva za potrošača.

Na toj osnovi treba koncipirati industrijsku doradu i preradu mesa, transformacijom i modernizacijom neracionalne mesne industrije, kako bi i ona bila faktor razvoja proizvodnje.

Brdsko-planinska područja, kraška polja, obalno područje i otoci čine velike neiskorištene potencijale za proizvodnju hrane, posebno u razvoju govedarstva i ovčarstva, a na mediteranu i nekih južnih kultura koje uvozimo. Organiziranje proizvodnje hrane u tim područjima pridonijet će povećanju dohotka, čime će se stvoriti preduvjeti za izvlačenje pojedinih područja iz nerazvijenosti.

Proces razvoja treba poticati osposobljavanjem organizacija udruženog rada na tom području i dohodovnim povezivanjem s organizacijama udru-

ženog raad iz industrijskih i turističkih centara, zainteresiranih za ulaganje u zajedničke programe proizvodnje na principu zajedničkog prihoda i dohotka, i to kako sistemskim mjerama i kreditnom politikom, tako i putem Fonda za razvoj privredno nedovoljno razvijenih krajeva i sredstava Jugoslavenske armije za poticaj bržeg razvoja poljoprivrede na brdsko-planinskom području.

Razrada programa za povećanje produktivnosti rada

6

Organizacije udruženog rada društvenog sektora poljoprivrede trebaju razraditi programe za povećanje produktivnosti rada, a time i za bolje korištenje radnog vremena zaposlenih radnika. Nedovoljno zaposlene radnike i nedovoljno korištena sredstva rada treba uključiti u povećanje proizvodnje unutar društvenog sektora i udruženog individualnog sektora.

Višak radnika koji nastaje modernizacijom proizvodnje potrebno je za- pošljivati u nepoljoprivrednim djelatnostima na kojima je moguće ostvari- ti viši dohodak i osobni dohodak.

Zbog toga će se organizacije Saveza komunista u OOUR-ima agroindu- strije svojom neposrednom akcijom, a društveno-političke zajednice svo- jim mjerama ekonomske politike, zalagati za programe razvoja pojedinih nepoljoprivrednih djelatnosti u čijoj će realizaciji sudjelovati pored OOUR -a u poljoprivredi, i druge zainteresirane organizacije udruženog rada.

Savez komunista založit će se za takvu organizaciju društvenog sektora u poljoprivredi u kojoj radnici pojedinih proizvodnji neće biti odvojeni, bez međusobne odgovornosti i dohodovne povezanosti. Rad u biljnoj i sto- čarskoj proizvodnji mora se međusobno unapređivati i biti dohodovno vezan u zajedničkim proizvodima, mesu i mlijeku. Visoka produktivnost na zajedničkim proizvodima, a time i odgovarajući osobni dohodak, mora- ju biti motiv takvog povezivanja. Zajedničkim ulaganjima sredstava u pro- izvodnju treba prevladati kombinatske i OUR-ske, odnosno općinske i šire granice, koje su sada veoma čvrste i često dovode do neracionalnog ulaga- nja u vlastitom krugu, a time i do neusklađenog razvoja i zatvorenosti tržišta.

Snažan, produktivan i ekspanzivan društveni sektor treba postati a- gens transformacije individualnog sektora, inicijator i nosilac udruživanja poljoprivrednika kao ravnopravnih subjekata na principima zajedništva u modernoj proizvodnji. Tek takve organizacije udruženog rada društvenog sektora u poljoprivredi mogu ići u zajedničku proizvodnju s individualnim sektorom i integrirati njegovu proizvodnu strukturu u ukupan razvoj ag- rokompleksa na konceptu moderne proizvodnje i dohodovnih odnosa.

Nužno je da organizacije udruženog rada društvenog sektora poveća- vaju svoju visokodohodovnu proizvodnju i da šire prostor udruživanja ze- mljišta individualnih proizvođača za modernu biljnu proizvodnju, ne dovo- deći u pitanje privatno vlasništvo nad zemljom.

Značajnu ulogu u udruživanju rada i sredstava individualnih poljo- privrednika i organizacija udruženog rada trebaju imati, osim zadruga i organizacije kooperanata, osnovne organizacije biljne i stočarske proizvod- nje društvenog sektora poljoprivrede, prehrambene i druge industrije veza-

8

ne za poljoprivredu, trgovine, turizam, kao i ugostiteljske i slične organizacije udruženog rada. Poljoprivredne i veterinarske stanice trebaju se još šire uključiti u ove procese, i to na osnovi dohodovnih odnosa.

Zadruga i zadružne saveze treba kadrovski osposobiti i društveno usmjeriti da programiraju i ostvaruju pojedine proizvodnje oko kojih će se poljoprivrednici udruživati u svom interesu.

Osnovno čemu moraju težiti svi društveni subjekti koji sudjeluju u organiziranju individualne poljoprivrede jest organiziranje proizvodnje na privlačnim proizvodnim programima putem udruživanja poljoprivrednika i radnika u udruženom radu u zajedničkim kapacitetima (grupirano zemljište i zajednička mehanizacija, plantažni nasadi u voćarstvu i vinogradarstvu, zajednički stočarski objekti, plastenici i slično). Pri tome treba angažirati društvena i individualna sredstva i rad, zajednički ostvariti viši dohodak i vršiti raspodjelu dohotka ovisno o radu i sredstvima udruženih partnera.

Tako će ujedno postepeno prevladavati usitnjen i rascjepkan individualni posjed kao uzak proizvodni okvir i racionalno valorizirati osnovni proizvodni resursi u poljoprivredi, na osnovama veće produktivnosti rada i boljeg korištenja radnog vremena. Te procese udruživanja treba uskladiti s ukupnim privrednim razvojem sela i racionalnijim korištenjem zemljišta. U tu je svrhu potrebno u svim općinama donijeti prostorne i urbanističke planove.

Treba podržavati također, i druge oblike organiziranja individualnih poljoprivrednika, ako ih stimuliraju na veću proizvodnju i veći dohodak.

Samoupravno organiziranje u funkciji stalnog povećanja produktivnosti rada i dohotka

7

Svaki oblik organiziranja udruženog rada u agrokompleksu mora biti u funkciji stalnog povećanja produktivnosti rada i dohotka u osnovnoj organizaciji udruženog rada, kao i daljnjeg razvoja samoupravnog sistema u cjelini. U tom je smislu nužna jača aktivnost Saveza komunista i drugih društveno-političkih organizacija, delegatskih i samoupravnih tijela. Zato je potrebno kritički analizirati osnovne organizacije udruženog rada i ocijeniti njihovu podobnost da optimalnim korištenjem radnog vremena zaposlenih i sredstava za proizvodnju ostvare visoku produktivnost i time se osposobe da na široj osnovi budu nosioci procesa udruživanja individualnih proizvođača.

Radne cjeline u poljoprivredi, na osnovi kojih se uspostavljaju i organiziraju osnovne organizacije udruženog rada, neophodno je tako kreirati da proces proizvodnje bude racionalan u svim fazama rada. Potrebno je osposobiti osnovne organizacije za efikasnije povezivanje u cjelinu procesa proizvodnje, kako unutar radnih organizacija tako i šire u udruženom radu.

Potrebno je potpunije izučiti iskustva u organizaciji i radu radnih organizacija. Mjerilo racionalnosti radnih organizacija i efikasnosti rada njihovih radnih zajednica treba biti nivo produktivnosti i dohotka u osnovnim organizacijama udruženog rada. U daljnjem razvoju radnih organizacija mo-

ra se polaziti od principa da se u njima udružuju oni poslovi i interesi radnika iz osnovnih organizacija udruženog rada i osnovnih organizacija kooperanata i radnika koji čine cjelinu procesa rada u zajedničkoj proizvodnji.

Dosadašnja iskustva pokazuju da se uloga SOUR-a i radne organizacije često isprepliće kao i da imaju neracionalnu, neefikasnu i skupu organizaciju s nedefiniranom međusobnom odgovornošću. To upućuje na potrebu da SOUR-i preuzimaju samo one funkcije koje će tu biti efikasnije nego da se obavljaju u radnoj organizaciji.

Poslovnu zajednicu treba organizirati na konkretnim proizvodno-poslovnim programima, pa je u tom smislu potrebno transformirati postojeće poslovne zajednice.

U te zajednice mogu se na osnovi ekonomskog interesa udružiti organizacije udruženog rada, zadruge, organizacije kooperanata, OUR-i dorade i prerade, trgovine, kao i stručne i naučne organizacije udruženog rada. Taj princip važi za proizvođače u proizvodnji stoke i prerađivače mesa i mlijeka, šećerne repe i šećera, uljarica i ulja i dr.

Ovakav princip organiziranja na zajedničkim programima proizvoda moguć je između proizvođača kemijskih sredstava i korisnika tih sredstava, proizvođača i korisnika strojeva, itd., s krajnjim ciljem ostvarivanja visokog zajedničkog prihoda i dohotka na zajedničkom proizvodu.

Neophodno je poticati udruživanje svih subjekata udruženog rada u zajednice za plansku i poslovnu suradnju kad god takva zajedništva omogućavaju razvoj komplementarnih, visokoproduktivnih programa proizvodnje, dorade, prerade i prometa proizvoda ili grupa proizvoda. Tim je zajedništvima nužno okupiti sve one subjekte udruženog rada u zemlji koji žele bitno povećati svoju i zajedničku produktivnost rada i povećanje dohotka.

Angažirajući se na uspostavljanju raznovrsnih oblika integracije na osnovama udruživanja rada i sredstava, komunisti su dužni svojom aktivnošću potpomoći da se prirodni procesi zajedništva u udruženom radu ostvaruju na stupnju visoke produktivnosti i visokog dohotka, bez obzira na granice organizacija udruženog rada, te društveno-političkih zajednica. Takav proces integracije osigurat će neotuđivo pravo radnika u OOUR-ima, poljoprivrednih proizvođača u zadrugama i u organizacijama kooperanata da upravljaju rezultatima svog rada.

Znanstvenoistraživački rad u funkciji razvoja poljoprivrede

8

Savez komunista zalaže se za veće angažiranje znanstvenih radnika i njihovih organizacija u razvoju poljoprivrede i sela. To je moguće postići ako se znanstveno-istraživački rad i služba primjene što čvršće integriraju u razvojne programe poljoprivrede i sela. Znanstveni radnici i njihove organizacije udruženog rada trebaju putem udruživanja rada i sredstava sudjelovati u koncipiranju i provedbi tih programa, u suradnji s poljoprivredom i veteranarskom službom te, zavisno od svog doprinosa u realizaciji dohotka, učestovati u njegovoj raspodjeli.

10

Na osnovi tako ostvarenog dohotka moguće je onda osigurati uvjete za razvoj znanstvenog rada, znanstvenih institucija i službe primjene, kao i višeg standarda znanstvenih i stručnih radnika. Znanstveno-istraživačke institucije moraju slijediti svjetska znanstvena dostignuća, a suradnjom sa službom primjene znanja u praksi i udruženim radom, prilagođavati ih našim prilikama i povezivati se, kako u zemlji tako i inozemstvu, radi što plodonosnijeg djelovanja u praksi. Znanstvene organizacije u zajednici s organizacijama udruženog rada agroindustrijskog sistema, dužne su raditi i na ostvarivanju suradnje i unapređenju proizvodnje hrane u zemljama u razvoju.

Uporedo sa znanstveno-istraživačkim radom i radom poljoprivredne službe, značajnu ulogu u razvoju poljoprivrede treba imati stalno obrazovanje poljoprivrednih stručnjaka i poljoprivrednih proizvođača, kako bi mogli slijediti znanstvena dostignuća, s jedne strane, te potrebe prakse, s druge strane. Da bismo ostvarili taj cilj, potrebno je organizirati stalne oblike obrazovanja u procesu rada.

Udruženi rad agroindustrijskog sistema u fazi proizvodnje, prerade i prometa, a u suradnji sa znanostima, treba što više racionalizirati procese rada, naročito putem štednje energije i sirovina, korištenjem nusproizvoda biljne proizvodnje, sunčeve energije, termalnih voda i gnojiva na principu reciklaže, bioplina i dr.

Konkretne društveno-političke aktivnosti SK na svim razinama organiziranosti

9

Nužno je da koncepcija dohodovnog privređivanja, koja je razrađena u materijalu za sjednicu CK SKH i ovaj Akcioni program postanu platforma konkretne društveno-političke aktivnosti Saveza komunista na svim razinama organiziranosti. Ta aktivnost treba da se razvija od osnovne organizacije Saveza komunista u organizacijama udruženog rada agroindustrije i mjesnim zajednicama do rukovodstva Saveza komunista i drugih društveno-političkih organizacija i zajednica na svim nivoima organiziranosti.

Praktična provedba takve koncepcije društveno-ekonomskog razvoja mora postati osnovni kriterij za vrednovanje aktivnosti pojedinaca, osnovnih organizacija i rukovodstava Saveza komunista, kriterij za prijem novih članova Saveza komunista, te osnova za daljnje idejno-organizaciono i kadrovsko osposobljavanje i jačanje Saveza komunista.

Da bi se ovaj program proveo u život, potrebno je u praktičnom radu provjeriti pojedine modele proizvodnje i međusobnih odnosa u radu, posebno onih između individualnih proizvođača i radnika u udruženom radu. Sva uspješna ostvarenja treba organiziranim akcijama širiti, a komunisti će poticanjem tih dostignuća ispuniti svoju obavezu, preuzetu na plenumu CK SKH.